

רבנות 2016

במלאות שנה למהפכת שירותי הדת מבית ארגון ‘בנועם’, בעידודו של הרב הראשי לישראל הגאון רבי דוד לאו, הפגיש ‘בקהילה’ את בכירי רבני הארגון לפאנל מרתק בלשכת הרבנות הראשית • ביחד הרכיבו פרופיל עדכני לחילוני המצוי, התייחסו לכל השאלות הנגזרות ממנו ושרטטו את מפת האתגרים של רב בישראל נכון לשנות האלפיים • רב ושיח

אברהם דוב גרינבוים, יהודה רוסט

ציילומים: נועם מושקוביץ, יעקב כהן

מ

זה שלוש שנים שרוח רעננה ומבשרת תקווה נושבת בבית הרבנות הראשית. הראש״ל הגאון רבי יצחק יוסף והגאון רבי דוד לאו, רבנים נמרצים ורעננים בזכות עצמם, פועלים לקרב את עולם הרבנות לכל שדרות הציבור הישראלי. המשימה הראשית מבחינתם היא, לעדכן את הרבנות הראשית בישראל לגרסה הכי מתקדמת של שנת 2016. מאז נבחרו הספיקו לנער הרבה אבק באגפי הרבנות, וזאת מתוך הבנה כי ההנגשה הזו היא כנשמת אפה של הרבנות העכשווית והעתידית, אם היא חפצה להיות רלוונטית לדור ולתקופה. כל הכלים האפשריים וגם אלה שאינם, נרתמו על ידם למערכה הכבירה על עתיד עולם הרבנות הישראלי.

אחד מאלה הוא ארגון ‘בנועם’, שמיצב עצמו ציבורית כגורם עצמאי, אך כיוזמת הרבנים הראשיים הוא מתפקד ככוח מילואים ותומך לוחמה למערכת הרבנות הראשית. לאחר שנה של פעילות בדרכי נועם, הרים ‘בקהילה’ את הכפפה והפגיש את בכירי רבני ‘בנועם’ עם הגר”ד לאו לפאנל מקיף וממצה על כל ענייני הדת והקירוב בארץ ישראל.

זה היה נראה חלום רחוק גם אם מתוק. באותם ימים של ערב אלול תשע״ה כמעט ולא היה מי שהאמין לרב ישראל מאיר ריאני, הרב הצעיר מהשכונה החילונית כפר גנים ג’ בפתח תקוה וראש מכון ‘לומדים ירושלמי’, שלאחר שלוש שנים של חלומות ותכניות, התייעצויות ודיבורים – החליט להמר, להעז ולצאת לדרך.

אפילו אריה דרעי שהיה מהיחידים שהתחברו לרעיון הגדול, התקשה להאמין לו ולתת סיכוי ליישום הרעיון הגרנדיוזי בשטח. ואכן, עיון במגשר בהחלט מעלה חשש כי מדובר ברעיון מופרך. להלן חלק מהצגות הכוונות שבמגשר: ארגון ‘בנועם’ יציע סל שירותי דת בפרסיה ארצית, כלי ממוחשב שיספק הנגשה לרב הקרוב ביותר לאזור המגורים, אפליקציה ייחודית המסנכרנת בין הגורמים החלונטיים ומנגישים את שירותי הדת לכל דורש, מענה הלכתי 24 שעות ביממה. נשמע לכם מעשי?

התנאי הראשוני שהציב דרעי כמבחן לפתחו של הרב ריאני היה קשה, אם כי למפרע התברר כצעד הראשוני והמכונן של הארגון. הייתה זו הזריקה למים העמוקים בהם שוחה ופועל ארגון ‘בנועם’ בהצלחה עד היום. היה זה באחד מימי ראשון של חודש סיון. בפגישה שנערכה בלשכתו של אריה דרעי, אז שר הנגב והגליל, בתל אביב, שמע דרעי לראשונה על הרעיון להקים ארגון גג שיאחד לכדי מסגרת אחת את כל אותם מאות רבנים שרואים ברבנות ובגרולי ישראל סמכות רוחנית עליזנה, ואשר פועלים מטעם עצמם בשדה הקרב הישראלי, בהגשת שרותי דת בדרכי נועם, לכל יהודי ובכל מקום. המש דקות הספיקו לדרעי שהבין כי הרעיון גדול אך קשה לביצוע. “אני מאמין ברעיון”, אמר דרעי לרב ריאני, “אם עד יום חמישי תביא לי עוד עשרה רבנים שחושבים כמות, אני איתך בכל מה שתצטרך”.

הרב ריאני לא התייאש. חריש מפרך הביא את הלא ייאמן, וביום חמישי התייצבו חמישה עשר רבנים בלשכת השר. דרעי שאל כל אחד מהם כיצד הוא רואה את הארגון, מטרותיו ותכניתו, אתגרו והשתכנע, ו‘בנועם’ יצא לדרך. שבועיים נוספים של נסיעות ברחבי הארץ ומרתון פגישות, הביאו להצטרפותם של מאות רבנים נוספים. בכנס היסוד שנערך בחייל שלמה בכ”ח הוקמה למים העמוקים בהם שוחה ופועל ארגון ‘בנועם’ בהצלחה עד היום. היה זה באחד מימי ראשון של חודש סיון. בפגישה שנערכה בלשכתו של אריה דרעי, אז שר הנגב והגליל, בתל אביב, שמע דרעי לראשונה על הרעיון להקים ארגון גג שיאחד לכדי מסגרת אחת את כל אותם מאות רבנים שרואים ברבנות ובגרולי ישראל סמכות רוחנית עליזנה, ואשר פועלים מטעם עצמם בשדה הקרב הישראלי, בהגשת שרותי דת בדרכי נועם, לכל יהודי ובכל מקום. המש דקות הספיקו לדרעי שהבין כי הרעיון גדול אך קשה לביצוע. “אני מאמין ברעיון”, אמר דרעי לרב ריאני, “אם עד יום חמישי תביא לי עוד עשרה רבנים שחושבים כמות, אני איתך בכל מה שתצטרך”.

הרב ריאני לא התייאש. חריש מפרך הביא את הלא ייאמן, וביום חמישי התייצבו חמישה עשר רבנים בלשכת השר. דרעי שאל כל אחד מהם כיצד הוא רואה את הארגון, מטרותיו ותכניתו, אתגרו והשתכנע, ו‘בנועם’ יצא לדרך. שבועיים נוספים של נסיעות ברחבי הארץ ומרתון פגישות, הביאו להצטרפותם של מאות רבנים נוספים. בכנס היסוד שנערך בחייל שלמה בכ”ח הוקמה למים העמוקים בהם שוחה ופועל ארגון ‘בנועם’ בהצלחה עד היום. היה זה באחד מימי ראשון של חודש סיון. בפגישה שנערכה בלשכתו של אריה דרעי, אז שר הנגב והגליל, בתל אביב, שמע דרעי לראשונה על הרעיון להקים ארגון גג שיאחד לכדי מסגרת אחת את כל אותם מאות רבנים שרואים ברבנות ובגרולי ישראל סמכות רוחנית עליזנה, ואשר פועלים מטעם עצמם בשדה הקרב הישראלי, בהגשת שרותי דת בדרכי נועם, לכל יהודי ובכל מקום. המש דקות הספיקו לדרעי שהבין כי הרעיון גדול אך קשה לביצוע. “אני מאמין ברעיון”, אמר דרעי לרב ריאני, “אם עד יום חמישי תביא לי עוד עשרה רבנים שחושבים כמות, אני איתך בכל מה שתצטרך”.

החצוצרה של הדור

כבר בתחילה נפגשה דרכו של הרב ריאני במסלול הקירוב של רב החופות מחרדה, הרב בן ציון נורדמן. כמנכ”ל מוסדות הקירוב ‘מרעים ויהדות’ וכמי שנחשף לצימאון הגדול דרך הסטודנטים הצעירים וכך הפך לעורך חופות מבוקש באזור המרכז והדרום, הכיר הרב נורדמן היטב את הרחוב הישראלי והבין את הצורך הבער בהקמת ‘בנועם’. הרב נורדמן, מתוקף ניסיונו ותפקידו אחראי על מחלקת הנישואין בארגון, עושה את יומו בדרכים מעיר לעיר ומחופה לחופה, אך גם בעירו חדרה הוא רצוף בפעילות ציבורית. כי”ר יהדות התורה וכחבר מועצת העיר, הוא נדרש לטפל בכל סוגיה ציבורית שקשורה לציבור החרדי והרתי בחרדה. המעניין הוא, שלמרות כל העיסוקים הללו, הרב נורדמן ידוע כאדם שמין לכל טלפון ובכל שעה ביום. התמסרותו כבר אמרנו, ‘בנועם’ גם כן, כך שבהחלט מדובר בשילוב מכפיל כוח.

לאחר שנה רצופת פעילות ברובה, ‘בנועם’ עושה כבר רושם של ארגון ותיק ורגיל אם כי לא וקן. כוחו צעיר, רענן ועדכני. מִ2007

רבנים זינק הארגון והכפיל את כוחו ל־2000 רבנים ול־70 חברי הנהלה שפזורים ממטולה ועד לאילת, בלי שום גזומה או קלישאה. המפה שפרושה בלוגו של הארגון חושפת את השמות האמיתיים שמאחורי האמירה הזו, ומבהירה כי ‘בנועם’ הפך בתוך שנה אחת בלבד לארגון הרבנים הרלוונטי ביותר בישראל. “כמי שמסתובבים בשטח וחשים את הציבור מקרוב”, פותח הרב ריאני, “אנחנו רואים בראגה גדולה את הנתק שהולך וגובר בין העם שבשרות לבין הרבנות הראשית לישראל. השוק מוצף באלטרנטיבות רבניות שונות ומשונות, והציבור הכללי לא רואה בהן כל בעיה. להיפך. הרבנים האלטרנטיביים עושים רושם של חברה/מנים, ומתנחמדים עם האדם החילוני, וכל זה עלול להוביל שעם ישראל יישאר ללא שירותי רבנות שמוכרים על ידי גרולי ישראל. אני כמובן מקצין מעט, אנחנו עוד לא שם, אבל בהחלט נראה לנו שיש כאן תהליך מסוכן שכעת עושה את צעדיו הראשונים. גורמים רבי כוח וממון עושים הכול בשביל להחליש את הרבנות, בכלי תחליף, וזה מסוכן ומחייב מענה הולם מאתנו אנו משתדלים לתת באמצעות הפעילות

של ‘בנועם’.” הגר”ד לאו: “הלוחמים בנו פועלים כך כבר שנים רבות. הם זורקים בוך בכל מה שקשור לשירותי הדת של הרבנות הראשית ועושים נזק עצום. אני מוכרח לציין כי מאזן הכוחות התקציבי שלנו מולם הוא רל וללא שום השוואה. רק לשבר את האוזן, התקציב הכולל של כל אנפי הרבנות הראשית עומד על 19 מיליון שקל בשנה, בעוד שתקציבו של אחד הארגונים הלוחמים בנו עומד על 15 מיליון שקל בשנה, ורובו המוחלט הולך על יחסי ציבור, שם הם מנהלים את הקרב. הרבנים שלנו פועלים במסירות נפש, נמצאים בשטח, מלווים את המשפחות בשעת שמחה ונישואין כמו גם בשעת צער ואבל, אולם לכלי התקשורת רצים אותם רבנים שבינם לפעילות בשטח אין שום דבר.

“אנחנו מודעים לבעיה הזו, וכעת אנו פועלים להגדלת תקציב הפרסום שיאפשר לחשוף את עבודתם המסורה של אלו שבאמת נמצאים בשטח ולא אלו שרק מסתובבים להתאים חצוצרה משלו. כל רב ומנהיג צריך לדעת את זה. העקרונות לא משתנים וזאת

הלכנו לישון. אנחנו פועלים בכוחותינו הדלים ומשתמשים באמצעים התנדבותיים ובירידה לשטח. אין כמו המפגש פנים אל פנים עם עמך ישראל כדי לחולל את המהפך התרבותי. אמנם אי אפשר להספיק כך ציבור גדול, אבל כל מאמץ וכל התקרמות מצטרפים למאבק הגדול על הרמת קרן הרבנות בישראל. בימים אלה, ימי הרחמים והסליחות (הראיון נערך בערב ראש השנה, א.ד.ג., י.ר.), אני מסתובב מעיר לעיר למושב ומתיכון לקיבוץ ופוגש את השטח. את אלה שמכונים העם שבשרות. יש להם הרבה ציפיות מהרבנות, אבל גם הרבה אהדה אם יודעים להאיר ולהסביר להם פנים”.

צריכה את ‘בנועם’?
הגר”ד לאו: “בהצטרפות שעשה משה רבינו לתקיעות במדבר ולמסע המחנות, לא עשו עוד שימוש מאז שהגיעו לארץ. הן היו מיועדות לשעת ומשכנסו לארץ החליפו אותן בחצוצרות אחרות. הסבא רבי יצחק יודיה פרנקל היה אומר שמכאן לימוד שלכל דור יש להתאים חצוצרה משלו. כל רב ומנהיג צריך לדעת את זה. העקרונות לא משתנים וזאת

התורה לא תהא מוחלפת, אבל הניגון, ההטעמה, בהחלט משתנה מדור לדור ומתקופה לתקופה. "בדורנו אנו החוצצרה בה צריך להשמיע את דבר ה' עוברת דרך המחשב. אין מה לעשות. אם אנחנו לא נהיה שם – לא נהיה רלוונטיים. הרבנות הראשית צריכה להתאים עצמה לאתגרים המשתנים ולניגון אותו צריך להשמיע. מחמת מוגבלויות תקציביות וארגוניות, אנחנו לא מסוגלים לעשות את כל ההתאמה הזו לבר, ובוךר השם שוכינו ברבנים צעירים ונפלאים, שהקימו את 'בנועם' ומנגנים היטב בחצוצרה הערכנית ביותר".

הרב ישראל מאיר ריאני: "כחלק מהתאמת החצוצרה הקמנו את מוקד הפניות, שמהווה את גולת הכותרת של בשורת 'בנועם'. יצרנו סטנדרטים של שירות שהחברות הגדולות, הרושמות רוחים נאים על כל שיחה נכנסת, יכולות רק להשתאות מול המענה המהיר והמירי שלנו. מי שמנהל את המערכת ומסנכרן אותה בין הרבנים שלנו הוא הוא הרב חיים אברהמי מרמת השרון, איש מלא עשייה בזכות עצמו. המזכירה האחראית על ניתוב הפניות מקבלת ממנו הוראות אנוליין לאיזה רב להעביר כל סוג פניה, וכך הציבור הישראלי שבא באפס ציפיות לכל שירות הקשור לרבנות מוצא עצמו נדהם כשבתוך פחות מחמש דקות מאז פנה למוקד של 'בנועם', רב מומחה בתחום פנייתו חוזר אליו אישית ומציע לו פתרון מיד.

"חידוש נוסף וייחודי למוקד של 'בנועם' הוא הטיפול בשיחות הננטשות. מכיוון והפונים לשירותי הרבנות גדושים בסקפסיות מול האפשרות שיקבלו שירות ומענה מיטבי, ישנן שיחות רבות שמתנתקות תוך כדי המתנה למענה. 'בנועם' לא מוותרים עליהן. כל שיחה המגיעה למוקד ומתנתקת, מגיעה מידית למייל של 'בנועם', ואף היא זוכה למענה תוך מספר דקות. להפתעת הפונים הללו, דקות ספורות לאחר שנתיקו את השיחה, מתקשר אליהם רב 'בנועם' ומציע את עזרתו. רוב ככל הפונים מגיבים בשלב זה בהלם מוחלט".

משקיעים באליטות

הרבנות הראשית לישראל עדיין מהווה את החצוצרה של הדור?

הגר"ד לאו: "בהחלט ומבחינה מסוימת עוד יותר מבעבר. יש היום פתיחות וצימאון לשמוע דבר ה'. הפתיחות הזו היא אגב לכל כיוון, גם כלפי הרפורמים, אבל עוד יותר לרבנות האותנטית

הגאון רבי דוד לאו, הרב הראשי לישראל: "למרות שאין כיום ארגון שמושמש יותר מהרבנות, היא עדיין מתקבלת ומקובלת אצל רוב הציבור. זה אומר שהציבור רוצה את הדבר האמתי והאותנטי. הרבנות היום יותר רלוונטית מבעבר"

המסורתית. עצם העובדה שאני יכול לבוא כרב ראשי למעון חילוני מובהק וותיק כמו קיבוץ משמר הנגב אומר הרבה על המהפך שחל בחברה הישראלית. אין היום הרבה שונאים, אפיקורסים ולהכעיסניקים, וצריך להאיר להם פנים ולקרב אותם ליהדות. בביקורי בקיבוץ ההוא, אמר לי אחד מוותיקי המקום: 'אני מהנטורי קרתא של האפיקורסים. רב לא היה יכול להיכנס לקיבוץ כל עוד אני כאן, אבל עקבתי אחרי הנאומים שלך המשרדרים מדי שישי וראיתי שזה לא נורא. אפשר להכניס אותך'.

"בסגנון דומה התבטא באוני גם סיגל מורן,

ראש המועצה. 'כשנכנס הרב עם הלבוש השחור',

אמר לי מורן, 'התכווצתי ונסגרתי, אמרתי לעצמי:

כך לא צריך להיראות רב ראשי, שחור ועוד עם

כובע, אבל ממילה למילה הלכתי והתרככתי'.

באותו סיור הייתי גם בבנטים, שובל, נחל עוז וכל קיבוצי ויישובי השומר הצעיר שבסביבה, וזה רק

יום אחד מתוך חודש של סיורים והרצאות. בעבר

זה לא היה יכול לקרות. כיום הציבור יותר נכון

בכל דיון שמתעורר בפרקליטות ובכג"ץ. כל דבר שבקדושה הם מיד נגד. ראינו את זה בעתירה שהוגשה נגד הרבנות בעניין הכשרות. הפרקליטות שהייתה אמורה לייצג את הרבנות הראשית הביאה עמדה שנוגדת בתכלית את עקרונות הרבנות. לולא הבליצ' שעשה הגר"ד לאו בתקשורת בו הבהיר היטב את עמדתו, השופטים לא היו פוסקים כפי שבוךר השם פסקו.

"משום מה, ארגוני הקירוב לא משקיעים כך בחברה הזו, הולכים יותר רוחבי, משפיעים יותר על ההמון, על העם כבשרות. גם מי שכן ניסה לא כל כך הצליח, למעט הרב חיים דוד קובלסקי מארגון 'מאורות הרף היומי' שעושה עבודת קודש בשיעורי התורה שלו בשכונה. 'בנועם' התפרץ לחלל הזה והתחיל קורם כל בהענקת שירותי דת, הקירוב יבוא בהמשך וממילא. אנחנו רואים בעבודה שלנו שם משימה לאומית רחופה. נכון שהאליטה הזו מהווה בקושי 3% אבל ההשפעה שלהם עצומה. אנחנו מתכוונים ברצינות ליום שאחרי, ליום שבו בג"ץ יעניק הכשר סופי לזרמים הלא אורתודוקסיים ואז תהיה בחירה אמיתית בין שירותי הדת האותנטיים לאלה הרפורמים והאלטרנטיביים. בהיערכות נכונה ובהסברת פנים, רוב העם היהודי יברח בורם האותנטי וההלכתי".

הגר"ד לאו: "אם תדייק, זה הציבור הנראה, לא בהכרח המשפיע, אבל זה בהחלט נכון. אמרתי לרב שלמה רענן שלדעתי כדאי גם להתמקד בפריפריה של היהדות, קרי תל אביב. גם בחיפה המצב לא מזהיר. האלטרנטיבה הראשונה לבר מצווה מטעם כמה בתי ספר שם היא האופציה הרפורמית. צריך לזהות את נקודות החוזק שלנו ולמנף אותן. שימו לב, למרות שאין כיום ארגון שמושמשץ יותר מהרבנות, היא עדיין מתקבלת ומקובלת אצל רוב הציבור. זה אומר שהציבור רוצה את הדבר האמתי והאותנטי. זה לא אומר שהציבור אצל רוב הציבור. זה אומר שהציבור שלא צריך להוסיף ולהתעדכן בחצוצרה שלנו. הרבנות היום יותר רלוונטית מבעבר, ובהחלט שצריך להוסיף ולעבוד על כך, אך זה הכיוון ויש תקווה טובה להצלחה".

הרפורמים באים

הרב יבול לפרט יותר באילו כלים צריכים לפעול?

הגר"ד לאו: "הפעילות צריכה להתמקד בשני מישורים. יש את שירותי הדת, שבהם צריך להנגיש ולשפר את השירות ככל שניתן. דבר נוסף וחשוב לא פחות הוא החובה להביא את

דבר ה' לכל פינה בארץ. 'בנועם' עושים את שני הדברים הללו ובנועם. אגב, שירותי הרת, היו דברים שעברו היו מצוינים אלא שברוך השם העומס גדל. לפני 27 שנים, כשאני למדתי ונבחנתי ברבנות, היו בסך הכול 90 נבחנים הגר"ג גולדברג 6,000 נבחנים בשנה. הנה, בסוף תשרי יש מבחן ביניים, אמורים היו להיות בו 1,200,1,400 נבחנים, אולם כבר כעת עומד מספרם על 2,000.

”כך גם במחלקת הכשרות. אבא סיפר לי שצוותי השחיטה שיצאו לחו"ל בתקופתו הגיעו בסך הכול לשלושהארבעה מקומות. היום בכל רגע נתון ישנם 34 צוותים. יש לנו שלושה מפעלים בפולין, שניים בספרד, עוד אחד בהונגריה שצריך שיפור, יש גם ברומניה וכן על זו הדרך. היבואנים פונים אלינו היום הרבה יותר מלפני עשור ושניים. גם הציבור הכללי רואה בנו כתובת לכל עניין, גם בדברים שלא קשורים לרבנות כלל וכלל. פונים אלינו על אמבולנסים פרטיים, מה זה קשור לרבנות? זה רק אומר מה הציבור מצפה מאתנו וזה בהחלט מחייב. צריך לשמוע על ההתרחבות הזו, אך בד בבד לדעת להנגיש אותה. כמו שאמרתי, היום הורכים אחרות. יש את המחשב ויש את הסלולרי וצריך לדעת להשתמש בהם כראוי. כשיש לנו צעירים שיודעים להשתמש בזה נכון, הכול נראה אחרת.”

הרב ריאנזי: "הציבור הכללי והמסורתי יודע להעריך שירות. בכלל, הציבור הישראלי מתחבר ומצפה לשירותיות הן ממשרדי הממשלה והן מחברות פרטיות. 'בנועם' הציב לעצמו יעד של סטנדרטי שירות שלא קיימים אף בחברות עסקיות ורווחיות. השילוב בין רבנים היודעים לדבר בשפה המותאמת לציבור הכללי, יחד עם השימוש בכלים טכנולוגיים חדשניים, ובעיקר הזמינות המידית, בהחלט נותן לציבור הכללי והמסורתי את המענה המתאם, וזו הדרך היחידה לנתב את הציבור הכללי והמסורתי לחיק הרבנות הראשית ולא לפנות לאפיקים אלטרנטיביים”.

הרב נורדמן: "היום הכול עובר דרך הכלים הטכנולוגיים וחייבים להתאים את המסרים ואת הכלים. החובה הזו מתעצמת כשמבינים כי המחשב מוביל לזמינות ולנגישות של חבורת האלטרנטיביים לכל אחד בישראל. הם נמצאת ברשת מזה זמן רב, וכך הם יכולים להציע את האלטרנטיבות שלהם לכל דורש. מרגשים בשטח את ההשפעה המתעצמת שלהם. הנה סיפור טרי. בת למשפחה חרד"לית מטבריה עבדה כעוזרת לגננת חילונית בתל אביב, כעת היא עומדת להתחתן והיא מעוניינת בחתונה רפורמית. זה לא היה בעבר. המסרים של הרפורמים נקלטים אצל ציבורים גדולים ורחבים מבעבר, וצריך לתת מענה מוחץ לאיום הזה”.

הגר"ד לאו: "אולי זה לא היה בצורה הזו אותה אנו מכירים היום, אבל תמיד היו בעיות איתם. רבי מאיר שפירא מלובלין כבר דיבר על כך באסיפה שנערכה בהשתתפות כל רבני פולין. מה שראוי להרגישה הוא כי הבעיה אכן לבשה לאחרונה צורה חדשה. הרפורמים התחילו להוות איום על חיי הדת בישראל, והסיבה לכך פשוטה ואולי גם מרגיעה. יש נטייה לחשוב כי הרפורמים חזקים בארה"ב, אך האמת הלא ידועה היא כי הם דווקא מתמעטים שם. רוב יהדות ארה"ב הינה חילונית, לצערנו. אין להם צורך ברפורמים. זו הסיבה שהם מנסים להגיע לכאן אבל גם כאן, אם נפעל נכון ולא נשחק לירידה, הם לא יצליחו. בסופו של דבר הציבור חוזר לשורשיים ומחפש את האותנטיות”.

אין הבעיה הזו נפתרת על ידי 'בנועם', הרי אין להם כוונה להקל ולעגל פנינות?

הרב ריאנזי: "כשהתחלנו לפעול גילינו מחר מאוד שמה שמפריע לחילוני המצוי אלה לא החיים הקשים כביכול שהרבנות מכריחה אותו, כי היא באמת לא מכריחה אותו. ל־99%

"אנחנו רואים בדאגה גדולה את הנתק שהולך וגובר בין העם שבשדות לבין הרבנות הראשית לישראל. השוק מוצף באלטרנטיבות רבניות שונות ומשונות, והציבור הכללי לא רואה בהן כל בעיה"

אין שום בעיה הלכתית להתחתן עם חילוניות, והציבור הכללי בישראל עדיין מעוניין בשירותי דת כהלכה. איפה נכנסים לתמונה הגורמים המפריעים? בקשי הבירוקרטיה שמאפיינים את הרבנות הראשית כמו את כל מוסדות הממשל. הם לוקחים כל מיני סיפורים על בחורה מסכנה שבסך הכול רצתה להתחתן, מציפים את הסבל הנורא שחווותה בהליכי הרישום ברבנות, ומייצרים תמונה ותחושה שזו חזות הכול. כך גם הם נטפלים לסיפורים שוליים על פקידים טורדים שבהחלט קיימים בכל מערכת. מציפים אותם לתודעה הציבורית ומשחירים את התרמית של הרבנות בעיני הציבור”.

הרב נורדמן: "בנועם' נכנס להלל הזה ומשתדל לתת מענה גמיש לכל פונה בכל מקום ובכל שעה. אנחנו לא מערכת שלטונית שסובלת מבירוקרטיה מעצם טבעה וצורתה. ארגון התנודבות כמו 'בנועם' יכול להירשות לעצמו להיות הרבה יותר גמיש, זמין ונגיש, ובכך לתת מענה לכל מצוקה. אנחנו בשום אופן לא

”הבעיות הללו קורות בעיקר במועצות הקטנות שלא מאתגרות מבחינת שירות. רואים את זה בנתוני רישום הנישואין שם. צריך לזכור שקיימת אלטרנטיבה ושעלינו לתת שירות ברמה הגבוהה ביותר. הרבנות הראשית, למרות שאינה אחראית על המועצות הדתיות, מזמינה את הפקידים הללו לשימוע ועושה מהפכה שירותית. כיום מורגש השינוי. אני לא מדבר על תל אביב, שם הכול מצוין ונפלא ולמעלה מ־90% פונה לרישום נישואין ברבנות, אבל גם בערים נוספות למדו את הצורך והתחילו להתאים את החצוצרה לרצון הציבור. כך אנו רואים עוד ועוד מועצות דתיות שמאפשרות רישום דרך המחשב, וכשהוזג בא ללשכת הרב, להיצת כפתור אחת משחררת פלט עם כל הנתונים, והרב רק צריך לאמת אותם עם הבריקות שלו. כך ניתן להציא את הוזג כשר וגם מחוץ ומרצוה. זו הדרך וזו השיטה”.

הרב ריאנזי: "סור ההצלחה של 'בנועם' נובע מכך שהוא אינו עומד בתחרות מול ארגונים אחרים. הארגונים האלטרנטיביים אינם יכולים לבנות מענה רחב היקף בסדר גודל של 'בנועם'. הקמת מערכת משומנת כזו בעלת זרועות לנושאים השונים, מצריכה משאבים גדולים. אין אף ארגון המתיימר בכלל לתת מענה לכל נקודת ממשק של יהודי עם יהדות. הארגונים האחרים מתמקדים בעיקר בנושא אחד שהוא אכן נמצא בליבת האכזבה של הציבור הישראלי מהרבנות. בעשור האחרון הארגונים האלטרנטיביים מממנים קמפיינים בעלות של מיליוני שקלים בתקשורת הישראלית כנגד שירותי הרבנות, תוך ניצול מקרים נקודתיים שבהם יש טענות כאלה ואחרות, ולאחר השחרת פני הרבנות מיצבו עצמם אותם גורמים כאלו המצילים את עם ישראל מ'הרבנות החשוכה'.

”בנועם' לעומת זאת נותן סל של שירותי יהדות רחב היקף, הנוגע לכל יהודי בכל נקודת זמן שהוא מוצא לנכון לפנות לרבנות. אתן דוגמא אחת: פנה אלינו בשעה 00:02 בחור צעיר בבקשה שנארגן חזן לסליחות בכרמיאל, מעכשיו לעכשיו. התברר שקבוצת נערים חילונית קבעה לעצמה זמן בכל לילה מחודש אלול להתאסף לאמירת סליחות, והחזן הקבוע הודיע פתאום שהוא אינו יכול להגיע. הם חיפשו רבנות והגיעו אלינו. ברור לנו שהרבנות לא עריכה ואין לה את המשאבים לתת מענה לפניה כזאת, אך ארגון 'בנועם' נמצא כאן בשליחות הרבנות הראשית כדי לתת את המענה המירי. ואכן, הרב אוריאל פחזימא, חבר הנהלת 'בנועם' בכרמיאל, איתר מיר את אחד מרבני 'בנועם' בכרמיאל שמיהר לאותה קבוצה, שהופתעה והתרגשה מהמענה המירי”.

מפשטים הליכים

הגר"ד לאו: "מטבע הדברים הבעיות נמצאות יותר בנישואין, וצריך להשקיע גם בהסברה נכונה ומאירת פנים. הייתי לא מזמן בתיכון כפר בלום, בחורה אחת שאלה אותי למה אני לא מאשר לה להתחתן כרצונה. התברר לי לאחר מכן שאימא שלה היא רבה רפורמית. הסברתי לה ובעיקר לסובבות אותה מה המשמעות של סדר וממשל בכל העולם ובכל תחום. לאחר מכן הוספת, הרי כולנו מתפללים על הדור הבא, ואני רוצה לקוות שגם אתם כך. כשהייתי אימא תיווכחי לדעת שאימא מוכנה לעשות המון עבור הילדים שלה, גם אם זה לא תמיד נוח.

”לאור זאת, אמרתי לה, אני חושב שנדרש ממך לאפשר לנכד שלך את האופציה להתחתן עם הנכר שלי, וזה יכול לקרות רק אם יהיה רישום אחז ובידור יהדות מסודר דרך הרבנות הראשית. הבת של הרפורמית לא אהבה את ההסבר שלי, אבל אלה שמסכיבה קנו אותו בשתי ידיים. כך שלמרות שאין לנו מספיק כסף להסברה, אנו פועלים בשטח ועושים מה שניתן. העם היהודי אף פעם לא התבדך בכסף, אלא בעיקר במוח ובלב”.

הרב נורדמן; "כמו שהזכרתי, תחום הנישואין נפתח יחסית, תוכנת שירת הים של משרד הדתות – שים, הוביל ופיקח הרב חזקיהו סאמין, מנהל מחלקת נישואין ורבנות במשרד הדתות העושה גדולות ונצורות במקצועיות וביעילות להנגשת כל הקשור לענייני נישואין – בה הושקעו 50 מיליון שקלים – עושה את העבודה. אבל זה לא מספיק. הרבנות צריכה לתת מענה במקום עצמו. כשמקבילים את הווגות בפועל. צריך לראות שלא יהיה לווגות אינטרס ללכת למקום אחר. יש עומס עצום על התקן היחידי שיושב ברבנות על בידור נישואין לארץ ולח"ל.

"מי שעומד בראש הוא הרב איתמר טובול, אחראי מחלקת הנישואין מטעם הרבנות, העושה ככל יכולתו ואף מעבר לכך כדי לענות תשובות בהקדם, ויש להבין שהוא צריך להכיר את כל העולם כולו, כל בתי הדין בכל רחבי תבל, והוא ממש מוסר נפשו לזה, אבל כאמור הוא פועל לבר, ואין לו שום יכולת לעמוד בעומס.

"כאן אנחנו נכנסים לתמונה ועושים הכול להאיץ את המהלכים. ממש כעת היה לי בחור שהיה צריך אשור בשביל להתחתן מיד לאחר סוכות. הוא כבר היה מיואש ולא האמין שיוכל להתחתן ממועד שנקבע לו. באתי לכאן הבוקר חצי שעה לפני הפאנל של 'בקהילה', טיפלתי בכל מה שהיה צריך והוצאתי לו אישור. כשהתקשרתי אליו לספר לו על כך, הוא בכה מהתרגשות. אני רואה את זה כזכות גדולה. היה שווה לי לעלות לירושלים רק בשביל להוציא לו את הטופס שלו ולשמה את לבי".

האם תוכל לציין דוגמה של בירוקרטיה שהצלחתם לפתור בדרכי נועם, תרתי משמע?
הרב ריאני: "אתן לך סיפור קלאסי שאירע ממש לאחרונה, שלולא הפעילות של 'בנועם' יכול היה להתפתח לקמפיין הסתה נגד הרבנות. מדובר היה בוגג מסורתי שעמד להינשא וכבר נקבע תאריך לחתונה שתיערך בבית הכנסת הגדול בתל אביב. הבחורה הייתה שומרת שבת וכשרות ולא היה נראה שיש כאן איוו בעיה. תקופה קצרה לפני התחנה התגלה שהיא עברה בעבר גיור בהולנד ולא הכול היה תקין. מבחינה פקידותית, ניתן בהחלט לפתור אותם בשורה לאקונית של בעיה בנישואין. מפקיד במערכת ממשלתית ועמוסה לא ניתן לדרוש הרבה מעבר לזה, אבל האמת היא שזה מאוד פוגע, בפרט כשמדובר בתקופה של טרום הנישואין כשסף הרגש גבוה גם כך.

"אנחנו בשום אופן לא רואים עצמנו כתחליף לרבנות הראשית. להיפך. אנחנו בסך הכול י'דא אריכתא' שלהם, פועלים תחת המטרייה הרחבה של הרבנות. יש לנו את היכולות לתת קונטרה לגורמים האלטרנטיביים"

"אם זה היה מתנהל כך, מהר מאוד היה מוצא אותם איזה גוף אלטרנטיבי, מעלה את הסיפור לערוץ 2 ויוצר את קמפיין ההסתה הבא. אלא שכאן נכנס לתמונה הרב יצחק בר זאב, שבמקביל לתפקידו כרב ביהכנ"ס הגדול מכהן גם כחבר הנהלת 'בנועם'־תל אביב. הוא דיבר עם חוגג למעלה מעשר פעמים, אט אט חדרו הרברים ללבבות. הוא הסביר וגם שכנע שאי אפשר להתחתן שלא כדת משה וישראל. נקודת השכנוע הגיעה על בסיס אישי. 'אני מבקש שתעשי הליך גיור כדת משה וישראל', אמר הרב בר זאב לבחורה, "כדי שתהיה לי את הזכות לערוך לכם את החופה". היא מאוד התרגשה והסכימה. זו דוגמית לפעילות של 'בנועם'. לא מעגלים שום פינה, הכול לפי ההוראות והמסורת. מה שמשתנה זה היחס האישי, המבין והמתחשב".

מי שאמורים להיות מחובר לשטח מטעם

הרב נורדמן (במרכז) יחד עם הרב איתמר טובול (שמאל) ורבי חזקיהו סאמין (ימין)

הגר"ד לאו: "היום רבני הקהילות ממלאים תפקיד מאוד משמעותי, בפרט לאור העובדה כי זמן רב שלא מונו רבני שכונות. לאמיתו של דבר, המערכת הרבנית זקוקה גם לרבני ערים, גם לרבני שכונות וגם לרבני קהילות. ביקשתי לנהל על כך דיון במועצת הרבנות ולברוק כיצד ניתן לקדם את הנושא של רבני קהילות לצד מינוי של רבני שכונות. בחו"ל אין דבר כזה קהילה בלי רב, כי שם אם אתה לא בקהילה אתה לא יהודי. יש להם רב כמו רב ראשי ויש לו גם סגן. שם הקהילה זה מרכז החיים היהודיים. היא מטפקת את כל שירותי הדת, ובקהילות רבות הרב משמש כמגייס הכספים עבור החוקת הקהילה.

"הייתי לא מזמן באוכרה של זקני רבי יצחק ירדיה פרנקל. הגיעו שם זקנים חילונים שמרגישים קשורים כי היו חלק מהקהילה שלו. זה כוחו של רב קהילה. אולם למרות החשיבות הגדולה של רבני הקהילות, אני חושב שבראייה ציבורית וכללית, כאן בארץ שציבור גדול מרגיש יהודי גם בלי להיות מחובר לקהילה ובית כנסת, יש לפעול שיהיו רבני שכונות פעילים בכל מקום. לרב השכונה יש מחויבות. הוא לא מקבל משכורת מהקהילה, ומחויב רק אליה. לרב השכונה צריך ויכול להיות קשר גם עם בית הספר בשכונה. כבר 20 שנה שלא נבחרו רבני שכונות וזה לא תקין. הטענה שהדבר נובע מחשש שמא הרפורמים ימצאו כאן בקעה להשתלט באמצעותה איננה נכונה. עם רצון ומאמץ יוכלו להתמודד ולפתור אותה.

"אפשר וצריך שתהיה סינרגיה בין כל מערכות הרבנות. אני לא מקבל את הטענה כי אם יהיו הרבה רבני שכונות, ייווצר מתח בינם לרבני הערים או רבני הקהילות. אם הצדדים יידעו את מקומם ותפקידם לא יהיה שום מתח. בתפקידי כרב העיר מודיעין הייתי ממחר בשמונה עשרה כדי שיחכו לרב הקהילה ולא לי. אני יכול להבין את החשש מצד אלה שלא מכירים אך זה פועל. אם רב הקהילה או השכונה ייווּם פנייה לרב העיר, יציג את עצמו ויצהיר כי הוא נכון לעזור בכל מה שרב העיר צריך, לא נראה לי שתיתכן סיבה לבעיה. רבני ערים שמחים על כל יד מסייעת נוספת אלא שצריך לפעול יחד ובתאום".

הרב ריאני: "רבני 'בנועם' פועלים בכל עיר ועיר תחת הנהגת רבני הערים ורבני השכונות. רבני הקהילות של 'בנועם' מודעים למקומם תחת הנהגתם של רבני הערים והשכונות ובהתאם לכך הם פועלים. ניקח כדוגמא את הערים באר שבע וחדרה, ערים שבהן רבני הערים, הגר"י דרעי רבה של באר שבע והגר"מ ביטון רבה של חדרה, מינו בכל קהילה רב הפועל מטעמם ומעניקים לו את הגיבוי המתבקש. בצורה כזו רב העיר מקבל סיוע של עשרות רבנים והפועלים בשליחותו בכל העיר".

יש משהו מוזר בכך שהרגולציה והפיקוח נמצאים ברבנות הראשית, בעוד הכסף והתקנים כפוף למשרד הדתות. זה תקין?

הגר"ד לאו: "הציבור לא מבדיל בין הרשויות השונות. יש רבנות, יש משרד הדתות אליו כפופות המועצות הדתיות ויש אגב גם את בתי הדין, שלמרות שהרבנים הראשיים חברים בהרכבים, בתי הדין אינם כפופים לרבנות. הרה"ד לא יכול להגיד לרדיינים בעיר פלונית מה ואיך לעשות. כך גם אם יש תלונה על קברן בעיר כלשהיא, אנחנו לא בריוק הכתובת. הוא לא עובד רבנות ואין לנו איך לטפל בו. כמו שאמרת, מזהים את כל שירותי הדת עם הרבנות וזו מעלה וחסרון גם יחד.

"בנוגע לחלוקת הרגולציה והכסף, זו לכאורה בעיה, אבל הדברים אינם בסמכותי. ברוך השם כיום יושב במשרד הדתות דוד אוולאי שהוא יהודי ירא שמים והוא מבין את החשיבות והמשמעות של ההנחיות שלנו. יש עדיין מה לשפר כי זו בעיה מובנית. הנה היה לנו כעת יו"ר מועצה דתית סורר שהלך לנו קשה כל

ההתנהלות מולו. הוא מבקש להכריח את הרב הראשי בעירו להתפלל בר"ה במקום מסוים, והצמיד לו איום בפיטורין. הוא לא כפוף אלינו ולכן קשה לנו להכניע אותו, ובכל זאת פעלנו והומנו אותו לשימוע. על רבנים יש לנו יותר כוח. היו כאלה שחיללו במעשיהם שם שמים. לא מזמן חתמנו על הסרת כושר לרב שלא כיבר את התואר ואת התפקיד.

“אנחנו פועלים כעת מול משרד הדתות גם בענייני הכשרות. יש ועדה שבוחנת את כל מערך הכשרות. הנה רשימה חלקית של נושאי הדיון: יחסי משגיח'מושגה, ניתוק זיקה בין המשגיח לבעלי המפעל, הולת עלויות, פיקוח על שירותי קייטרינג, היחס לגופי כשרות פרטיים, חלוקת הסמכויות בין המועה"ד לרב המקומי ועוד הרבה. מפרקים את הכול לגורמים ופרטים וחותרים למסקנות שיניעו את המערכת קדימה. בקרבנו ממש אני אמור לקבל את דו"ח הביניים, ואת ההמלצות שלו אני ישלח אוולאי, שבודאי ישמח לקדם אותן, נבקש גם שאל אתן תקנות בעלות שיניים שמשרד הדתות העניק לרבנות בתחום ההונאות בכשרות, ששכפלו גם לתחום הסת"ם. רק לאחרונה גילינו באשקלון מזווה שהודפסה בקרייית נת באמצעות לייוור. יש צורך לטפל, ונבקש מהשר שיאשר את ההמלצות שלנו”.

ללא תשלום

כמה אפשר לנצל את התפקיד בחופות לקרייני לשמירת מצוות נוספות?

הרב נורדמן: “זו בהחלט שאלה פרקטית שעולה הרבה אצל עורכי חופות. הרב נקרא לחתן ולערוך חופה. השאלה היא עד כמה הוא מחויב כלפי שמיא לנצל את המפגשים עם הווג לענייני קירוב. אני עדיין חושש בזה אבל ראיתי שזה הולך טוב. ניסיתי לדבר על תפילין, וראיתי שזה עובד. היה לי סיפור של עריכת חופה במסגרתה נפלה בחלקי האפשרות לשכנע בעל רשת לשמור שבת. התלבטתי מאוד אם לעשות את זה, או שזה כבר עומס יתר. מה אומר הרה"ר?”.

הרה"י לאו: “זה תלוי ברב ותלוי בכל מקרה לגופו. צריך להפעיל חוש שישי ולקלוט לאן הנעימים הולכים, כי במקרים רבים בהחלט נוצרת הודמנות. יש פה למעשה שני שלבים. ראשית לכל, צריך להתמקד בתפקיד העיקרי, היינו לערוך חופה על פי ההלכה בצורה שמאהבת

ומקרבת את הבריות לתורה. מקיימים בזה את דרשת חכמינו על ‘ואהבת’, שיהיה שם שמים מתאהב על ידך. בר בכר, באותן שיחות ופגישות, אם הרב רואה שנוצר קליק וחיבור חם לעניין, ניתן בהחלט למשוך לכיוונים נוספים. “הרבה פעמים שכנעתי את החתן לקבל על עצמו להניח תפילין, לפחות ביום החופה. זה קורה בעיקר בקיץ שהחופה נערכת לפני השקיעה. הליתי מביא אתי תפילין לאולם. הייתי אומר לחתן, הרי אתה עומד לקשור של קיימא על ידי הקידושין. היה כראי שתוסיף גם את הקב"ה, שתקשרו גם אתו קשר של קיימא על ידי קשר התפילין. זה עבד יופי, אבל זו לא הוראה כללית. ההכם עיניו בראשו ולהבין את שלפניו. במשך תקופה ארוכה הקפדתי גם לבקש מהווג שיודיעו לי מתי שיש שמחה. היה היו אכן מתקשרים, ואו הייתי מוודא שיהיה מוהל יהודי ירא שמים, במקרה הצורך שיהיה מי שיערוך להם פדיון הבן. פעם שאלתי את האב, אולי אתה גם נכדו, או הוא אומר לי, כן וגם הסבא. לרגע שמעתי אותו מהסס, הוא שאל אם הכול יהיה כלול באותו מחיר. אמרתי לו: תתהי רגוע. הכול כלול במחיר כי הכול בחינם”.

בארגון 'בנועם' השירותים כרוכים בתשלום?
הרב ריאני: “ממש לא. אנחנו סוברים כי העניין של הכסף מהווג גורם למכשול ביחס של הציבור הכללי לדת ולרבנות. זה דבר שהטמענו בארגון 'בנועם' כבר מראשיתו, שכל השירותים מוענקים חינם אין כסף. צריך להבין שהיהודי החילוני נפגש עם היהדות בנקודות בהן סף הרגש גבוה. ברית, חתונה ולהבדיל אבל וקבורה. ואז מה קורה? הוא מתקשר למוהל נניח, מה הוא אומר לו מיד לאחר ברכת המזל טוב? 'יעלה לך 800 שקל 1000 שקל. לא יודע למה להרדי הוא לא יאמר כך, אבל לחילוני כן. זה הופך אצל החילוני את כל ענייני היהדות לכסף. אחר כך כשהוא חושב על אלוקים ויהדות עולה לו בראש 800 שקל. זה אבסורד.

הציבור שלנו עם 'בנועם' עשו על כך קמפיין בערוץ 1 ובערוץ 10. הם התלהבו מהעובדה הוו שניתן לקבל שירותי יהדות ללא תשלום ופרסמו את זה בערוצים. מבין הטלפונים תפס אותנו הסיפור של יהודייה ממוצא רוסי שסיפרה כי עדיין לא מלה את בנה מכיוון שאין לה כסף. בעלה פוטר מעבודתו חורש לפני שנולד התינוק, מאז עברו שלושה חודשים עד שזיאו נחשפה לקמפיין. סיפור נוסף מאותה תקופה היה עם

תינוק שנולד עם בעיה רפואית. הרופאים אמרו להורים שרק בעוד שנה יוכלו לעשות לו ניתוח, ושביתניים לא יעשו ברית. האבא גילה אותנו. הרב רועי גנון לקח על עצמו את התיק במסירות רבה. הוא רתם את הרב פירד ששלח אותם למוהל הרב גלבר שבא עם מוהל נוסף. תחשוב על זה, מה הרגישה האימא, מה עשנו לאבא וליחס שלו כלפי יהדות ורבנות, ותבין את העוצמה של 'בנועם'. “וכסף מנלן?

הרב ריאני: “הרבנים עושים עבורת קודש בהתנדבות מלאה. את ההוצאות שמסכים אנו מנגיסים מיהודים טובים שתמים לפעילות. הוו.

דרעי עוזר לנו הרבה בגיוס תורמים ואף עשה לנו ערב מיוחד בספסופה. גם כעת הוא עובד לגייס לנו תקציבים, ומיד לאחר החגים נפנה גם לציבור כולו. סיפור מעניין היה עם הנגיד הר"ד מרדכי זוננפלד שנרתם לארגון לאחר ששמע על הארגון מכיוון בלתי צפוי. היה זה לאחר ראיון שלי אצל השרדן גבי גוית. גוית שאיננו נמנה על חסידי הרבנות ואהבתה, שמע על 'בנועם' וביקש ממני לעלות לשידור. רבים וטובים הוזירו אותי שהראיון עלול ללכת לכיוונים פחות חיוביים, הוא עלול להביך, לתקוף ולהסית. אך נאמן וישראל, נתיאי אישור, עליתי לשידור, והופתעתי מאוד לשימוע את גוית מפרגן מתעניין ומיח"צן את 'בנועם'.

הר"ד מרדכי זוננפלד שנושא הנישואין אני לא יודע

אם היא הכי פעילה, אבל היא הכי אסטרטגית. הרי למי היא פוגה? לצעירים, לדור הבא, לאלה שהולכים להנהיג את המדינה. זה גם החלק שהכי מפתח אותם. הם עצמאיים ובוחנים את האלטרנטיבה. לא מוכנים שמישהו יכתוב להם. הנטייה הראשונית שלהם היא: אל תגיד לי מה לעשות. הרי כל החיים שלהם מלאים בבחירות, הם רוצים להרגיש בחירה גם בעניין אופי הנישואין. אנחנו שם כדי לתת להם את התחושה של בחירה ולכוון אותם לצורה ההלכתית והאוונטטית.

אנו לא משלים את עצמנו. בעתיד הלא רחוק תהיה כאן בחירה חופשית, ואנחנו קמנו בשביל שהרוב ימשיך לבחור בשירותים האותנטיים של הרבנות כשהמתווכים שלה יהיו ארגון 'בנועם'.

“אנחנו חייבים להיות זמינים לכל פנייה. ביום שישי האחרון בשעה 4 אחר הצהריים הייתה שיחה ננטשת לאגף הנישואין. למרות שאצלנו עונים תוך חצי דקה, הבחור היה משוכנע שלא יענו לו או שנכבה לו הרצון היהודי והוא ניתק. לא ויתרנו, וחוזרנו אליו. מדובר היה בזוג שרצה להיות רשום כנשוי עוד לפני ראש השנה. עלה לו הרהור תשובה שכמעט והתנתק. אם לא היו חוזרים אליו הוא היה שוכח מזה עד יום ראשון כשמשדרי הרבנות פתוחים. זה התפקיד של 'בנועם'.”

הרב ריאני: “יש גם את הווגות שבשום אופן לא רוצים חתונות ברבנות. מי שמטפל בהם במסירות הוא הרב רשי טויטו, רבו של כפר אורנים. יישוב מאוד עשיר וחילוני. יש לו שפה עם החברה האלה, הוא משקיע בהם הרבה ומוכיח להם שנישואין כהלכה זה לא כמו ההנחה המוקדמת שתיארה להם גיהינום עלי אדמות. משקיעים להחזיר אותם לבית היהודי האותנטי. כל פניה כוז שבאה אלינו הייתה אמורה להגיע לארגון אלטרנטיבי. היא באה אלינו כי אנחנו זמינים וגם בגלל כל מיני קידומים שעשינו ברשתות. הוא מציל את הווגות הללו”.

מה הפרויקט הבא שלכם?

הרב ריאני: “ליווי משפחות. זה רבר שנבנה ממש בימים אלה. אלו הן שאיפות גרנדיוזיות שלי ואני מאמין שאוכל לממש אותן למרות הכול. אנחנו רוצים לעשות מהפכה שלמה סביב האבלות. עובדים במלוא המרץ שכל משפחה שנפטרה מי מיקוריה, תקבל בתוך דקות ספורות רב 'בנועם', שיתקשר ויביע תנחומים, ובהמשך יביא להם מכתב תנחומים חתום על ידי שני הרה"ר.

“רוב ככל הציבור בוחר בקבורה יהודית וצריך עזרה הלכתית צמודה. אנחנו נעניק אותה. החל מראשלות הלכתיות ועד עזרה בארגון מגין, הרצאות, ארון קודש וכל מה שצריך לימים אלה. כעת מפתחים תוכנה שבהקשת תאריך פטירה וקבורה, לרבות לועזי, יקבלו פלט של תאריכי ימי השנה, קדיש בנוסף לשירותי עילוי נשמה ללא תשלום. זה יהיה קידוש ה' גדול שकेעת אנחנו עובדים עליו”.